

شعر معاصر ایران

برای آموزش به غیر فارسی زبانان

دکتر ضیاء قاسمی

مؤسسه لغت نامه و معنی
و مرکز بین المللی آموزش زبان فارسی

سرشناسه: قاسمی، سید ضیاءالدین، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور: شعر معاصر ایران برای آموزش به غیرفارسی‌زبانان/ تألیف سید ضیاءالدین قاسمی
مشخصات نشر: تهران، دانشگاه تهران، مؤسسه لغت‌نامه دهخدا: مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۲۰۴ ص، ۱۷×۲۴ س. م.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۰۱۰-۲-۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا
موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع: Persian Poetry - 20th century -- Collections
موضوع: فارسی - کتاب‌های درسی برای خارجی‌ان - پرسش‌ها و پاسخ‌ها
موضوع: Persian language - Textbooks for foreign speakers - Questions and answers
رده بندی کنگره: PIR۴۱۹۰
رده‌بندی دیو: ۸۱۶/۶۲۰۸
شماره کتاب‌ساز ملی: ۵۸۸۶۴۵۱

عنوان: شعر معاصر ایران برای آموزش به غیرفارسی‌زبانان
تألیف: سید ضیاءالدین قاسمی
گرافیکست: مهدی تجلی
ناشر: دانشگاه تهران (مؤسسه لغت‌نامه دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی)
نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از چهار راه پارک وی، پلاک ۳۰۱۱، مؤسسه لغت‌نامه دهخدا
و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی
نوبت چاپ: اول - بهمن ۱۳۹۸
چاپ: کارنگ
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۵۰۰/۰۰۰ ریال

۱۱	پیش گفتار
۱۳	مقدمه
۲۳	درس اول: ملاک الشعراء بهار
۳۵	درس دوم: معبد فرخی یزدی
۴۳	درس سوم: نیمایوش
۵۳	درس چهارم: پژمان بختیاری
۶۱	درس پنجم: پروین اعتصامی
۶۹	درس ششم: محمد حسین شهریار
۷۷	درس هفتم: رهی معیری
۸۵	درس هشتم: گلچین گیلانی
۱۰۱	درس نهم: احمد شاملو
۱۱۱	درس دهم: فریدون مشیری
۱۱۹	درس یازدهم: سیمین بهبهانی
۱۲۵	درس دوازدهم: هوشنگ ابتهاج
۱۳۳	درس سیزدهم: سهراب سپهری
۱۴۳	درس چهاردهم: مهدی اخوان ثالث
۱۵۳	درس پانزدهم: نادر نادرپور
۱۶۳	درس شانزدهم: فروغ فرخزاد
۱۷۳	درس هفدهم: محمدرضا شفیعی کدکنی
۱۸۱	درس هجدهم: محمد علی بهمنی
۱۸۷	درس نوزدهم: حسین منزوی
۱۹۳	درس بیستم: شعر فارسی در دوره بعد از انقلاب
۲۰۱	کتابنامه

در این کتاب، شعر فارسی ایران در سدهٔ معاصر، یعنی تقریباً از سال ۱۳۰۰ خورشیدی تا اکنون، نزدیک به ۱۴۰۰ خورشیدی، بررسی می‌شود. ایران در دورهٔ معاصر دستخوش دگرگونی‌ها و پیشرفت‌های زیادی در زمینه‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و ادبی بوده است. شعر معاصر فارسی نیز در این دوره شاهد دگرگونی‌های زیادی شده است. این دگرگونی‌ها بر گرایش‌های موجود در شعر معاصر فارسی در ایران تأثیر نهاده‌اند. این گرایش‌ها را براساس مقدار پابندی به معیارهای شعر سنتی یا از سوی دیگر تمایل به نوگرایی می‌توان به سه دستهٔ سنت‌گرایی، میانه‌گرایی و نوگرایی تقسیم کرد. با این حال، آنچه به این حقیقت که در آثار تقریباً همهٔ شاعران معاصر مسیر نوگرایی مشاهده می‌شود، در این کتاب، شاعران براساس گرایش‌های مذکور دسته‌بندی نشده‌اند و ترتیب معرفی آنها براساس سال تولدشان بوده است.

با توجه به اینکه این کتاب کتابی درسی است و در تهیهٔ محتوای آن با محدودیت حجم مواجه بوده‌ایم، معرفی همهٔ شاعران معاصر و آموختن نمونه‌هایی از آثار آنها امکان‌پذیر نبوده است. علاوه بر شاعران معرفی شده در این کتاب، شاعران خوب و معروف دیگری نیز در عرصهٔ شعر معاصر فارسی وجود دارند که امکان بررسی آثار آنها در این کتاب نبوده است و پرداختن به آثار آنها به مجال دیگری موکول می‌شود. تعدادی از این شاعران عبارتند از: ادیب‌الممالک فراهانی، عارف قزوینی، ایرج میرزا، اشرف‌الدین حسینی گیلانی، میرزادهٔ شقایق، ابوالقاسم لاهوتی، فریدون توللی، نصرت رحمانی، حمید مصدق، محمود مشرف آزاد بهرانی، سید علی کسرابی، منوچهر آتشی، یدالله رویایی، محمد علی سپانلو، علی باباجاهی، احمد رضا احمدی و محمد شمس لنگرودی. این شاعران و شاعران عزیز دیگر آثاری ارزشمند پدید آورده‌اند و از اینکه آنها در این کتاب نیامده است مولف کتاب از آنها و دوستانشان پوزش می‌خواهد.

در اینجا فرصت را غنیمت می‌شمردم تا از الطاف همکاران ارجمند جناب آقای دکتر علی درزی، ریاست مؤسسهٔ لغت‌نامهٔ دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی، جناب آقای عباس پهلوانی، معاونت مؤسسه و جناب آقای مهدی تجلی، مدیر هنری مؤسسه که در تهیهٔ این کتاب کوشش بسیار کردند، سپاسگزاری نمایم.

مخاطبان اصلی این کتاب، غیرفارسی‌زبانانی هستند که زبان فارسی آموخته‌اند و در حال تقویت زبان فارسی و آشنایی با ادبیات فارسی هستند. امیدوارم که این کتاب در معرفی ادبیات فارسی و فرهنگ غنی ایران عزیزمان، گامی به پیش محسوب شود.

دکتر سید ضیاءالدین قاسمی